

A Levegő Munkacsoport javaslatai

Az államháztartás bevételnövelési, illetve kiadáscsökkentési lehetőségei*

	Megnevezés indoklással**	milliárd Ft 2007-ben***	
		min.	max.
1.	<u>Nehéz tehergépkocsik útdíjának bevezetése</u> Ezek a járművek évente mintegy 1000 milliárd Ft meg nem térített kárt okoznak. Egyes állításokkal ellentétben az útdíj néhány hónapon belül bevezethető.	50	100
2.	<u>A 11,5 tonna tengelyterhelést meghaladó gépjárművek túlsúlydíjának jelentős megemlése és kiterjesztése</u> A túlsúlyos járművek évente sok milliárd forint kárt okoznak, miközben a túlsúly-díjból származó állami bevétel 2002-ben mindössze 900 millió forint volt. Ezért a túlsúly-díjat emelni kell, és a mentességeket meg kell szüntetni.	10	20
3.	<u>A közúti fuvarozók külföldi napidíj-kedvezményének eltörlése</u> Az EU előírásaival és a piacgazdaság elveivel is ellentétes ez a kedvezmény, amely kizárólag a közúti fuvarozókat részesíti előnyben.	10	10
4.	<u>Személygépkocsi-elszámolás szigorítása</u> Évente 700–900 milliárd forint adó- és járulékbévételtől esik el az állam amiatt, hogy általánossá vált a személyautó magánhasználatának céges költségként történő törvényellenes elszámolása. Ennek megszüntetésére, vagy legalább jelentős csökkentésére konkrét javaslatok vannak.	200	400
5.	<u>Gyorsforgalmi utak építése támogatásának jelentős csökkentése</u> Az eddig tapasztalatok azt bizonyították, hogy a gyorsforgalmi utak építése (a propagandával ellentétben) valójában rontja a versenyképességünket. Ezen túlmenően az erre alapozó közlekedés (a GKM hivatalos anyaga szerint is) fenntarthatatlan.	100	300
6.	<u>A gyorsforgalmi utak támogatása utáni áfa-levonás lehetőségének megszüntetése</u> Az áfát az állami támogatások után nem lehet visszaigényelni. Ezek közül néhány kivétel van, így például a gyorsforgalmi utak építése, ami szakmailag nem indokolható, költségvetési értelemben pazarló.	20	40
7.	<u>Zöldterületek beépítése támogatásának megszüntetése</u> A jelenlegi hitelezési és támogatási rendszer mindannyiunk pénzéből gyakran olyan építkezéseket támogat, ami hozzájárul a települések terjeszkedéséhez és a természeti értékek pusztulásához, továbbá hatalmas többletköltségeket ró az egész társadalomra: egyrészt közpénzen kell új utakat, csatornát, tömegközlekedést stb. biztosítani, másrészt romlik a már korábban kiépített infrastruktúra kihasználtsága, harmadrészt pusztul a természeti környezet.	30	100
8.	<u>Beruházások támogatása a valódi értékük ellenőrzése után</u> Jelenleg a beruházások valódi értékét nem ellenőrzik megfelelően, így számos visszaélésre nyílik lehetőség.	20	40

9.	<u>Külföldi autóbuszok utáni áfa behajtása</u> Jelenleg Ausztriában és Szlovákiában is behajtják az áfát a külföldi autóbuszok utaskilométer teljesítménye után az országuk területén. Magyarországon ezt nem végzik el. Ez a Magyarországon bejegyzett autóbuszok utas-szállításának hátrányos, a tisztességes piaci versennyel ellentétes megkülönböztetése.	10	10
10.	<u>A gépjárművek tankjában behozott üzemanyag mennyiségének korlátozása</u> Jelenleg igen jelentős a gépjárművek gyárilag beépített üzemanyag-tartályában Magyarországra behozott üzemanyag. Létezik jogi és technikai lehetőség arra, hogy ezt a nem EU-tagországok viszonylatában korlátozzuk.	10	40
11.	<u>Repülőtéri adó kivetése</u> A légi közlekedés az egyik legsúlyosabban környezetszennyező közlekedési mód, ugyanakkor óriási rejtett és nyílt támogatásban részesül. Repülőtéri adót az EU több tagországában is alkalmaznak, például Nagy-Britanniában, Franciaországban és Máltán. (Az adó nem tévesztendő össze a repülőtéri díjjal vagy illetékkal, ami nem államháztartási bevétel, hanem a repülőtér üzemeltetési költségeinek fedezésére szolgál.)	10	30
12.	<u>A szénhidrogének bányajáradékának emelése és a profit újraosztása</u> Jelenleg a kitermelők nem fizetik meg azt a kárt, amellyel nem megújuló nyersanyag-kincseink, pótolhatatlan természeti erőforrásaink kitermelésével okoznak. A tiszta nyereségnek most csak a 12%-a az államé, 88%-a a MOL Rt-é. Ezt kell 50-50%-os megosztásra változtatni, mert az EU-tagság elnyerése óta a profitból a magas MOL Rt-arány az EU-ban tiltott állami támogatásnak számít.	170	250
13.	<u>A nem-szénhidrogén nyersanyagok (építőanyagok) bányajáradékának emelése</u> Jelenleg a kitermelők nem fizetik meg azt a kárt, amellyel nem megújuló nyersanyag-kincseink, pótolhatatlan természeti erőforrásaink kitermelésével okoznak.	5	10
14.	<u>Környezetvédelmi termékdíjak emelése és kiterjesztése</u> Ez felelne meg az Európai Unió Alapszerződésében rögzített „szennyező fizet” elvnek.	10	40
15.	<u>Környezetterhelési díjak emelése</u> A környezetterhelési díjak emelése már korábban tervbe volt véve, azonban ezt elhalasztották. A bevétel beszedése már nem halasztható.	20	60
16.	<u>A cégeknek nyújtott egyedi támogatások csökkentése</u> Több tárca (elsősorban a GKM) és a Munkaerőpiaci Alap is nyújt egyedi támogatásokat cégeknek. Ezek nem hatékonyak, nemzetgazdasági szinten nem hoznak eredményt, és sok esetben nem felelnek meg a tisztességes piaci verseny követelményeinek sem.	10	40
17.	<u>A gázár-támogatások további jelentős csökkentése</u> Ez a támogatás a gázzal való pazarláshoz vezet egy olyan időszakban, amikor már mindenki számára nyilvánvaló, hogy csökkentenünk kell a földgáztól való függőségünket. A rászorulókat pénzzel kell támogatni (például a családi pótlék és a nyugdíj emelésével), nem pedig a földgáz közpénzen történő támogatásával.	40	60
18.	<u>Az áramszolgáltatók indokolatlan nyereségének elvonása</u> Az áramszolgáltatók tisztességtelenül magas nyereségre tesznek szert.	10	20

19.	<u>A hirdetések kulturális járulékának emelése</u> A gazdasági reklámok általában félretájékoztatják, és gyakran frusztrálják az embereket. Közgazdaságilag a hirdetések kulturális járulékát úgy tekinthetjük, mint a gazdasági reklámozás hatására létrejövő negatív externáliák kiküszöbölésének a költségét.	10	30
20.	<u>A pornó- és erőszak tartalmú művek kulturális járulékának behajtása</u> A televízióban, a mozikban, a videofilmeken és a nyomtatott művekben is rendkívül elszaporodott az erőszak és pornográfia megjelenítése, ami pénzben is kifejezhető mértékű károkat okoz az egész társadalomnak. Ezen termékek és szolgáltatások után a hatályos törvényi előírás szerint 25%-os járulékot kell befizetni, azonban a hiányos jogszabályok miatt (a végrehajtási utasítások hiánya miatt) ezt az APEH nem tudja behajtani.	5	10
21.	<u>A banki adók emelése a különleges járadék miatt</u> A kamatadó bevezetését a bankok nyereségük egyszeri, különösen nagy mértékű emelésére használják ki különféle új konstrukciók bevezetésével. Mivel az infláció 2007-ben felgyorsul és ezzel párhuzamosan a kamatszint nő, a bankok ebből különösen magas kamatréshez jutnak. Ezt az egyszeri, állami intézkedések kijátszása révén létrejövő magas banki kamatrést kell megadóztatni.	20	40
22.	<u>A bírságok emelése</u> A bírságok emelése egyrészt többlet bevételt eredményez, másrészt jogkövető magatartásra szorítja a vállalkozásokat és egyéneket, ami javítja a gazdaság versenyképességét.	10	30
23.	<u>Az ellenőrző szervek megerősítése</u> Egyrészt elősegíti az államháztartási bevételek növelését, másrészt jogkövető magatartásra szorítja a vállalkozásokat és egyéneket, ami javítja a gazdaság versenyképességét.	20	80
24.	<u>A nemzetgazdaság kedvezőbb szerkezete létrejöttéből származó államháztartási többletbevétel</u> A fenti (1-23. pont) intézkedések bevezetése – a hiánycsökkentésen túl – közvetlen bevétel-növekedést és járulékos hasznot is eredményez. Ez utóbbi azt jelenti, hogy: 1) előnyben részesül a hazai élőlátás, növekszik a foglalkoztatottság, 2) a hazai termékek és szolgáltatások versenyképesebbé válnak az importtal szemben, 3) jobban visszاسzoríthatóvá válik a fekete és szürke gazdaság, 4) csökken az ország energiafüggősége, 5) növekszik a tudásalapú, modern gazdaság kiépítésének ösztönzése és kényszere, 6) az árak közelítenek a valódi költségekhez, ami mind vállalati, mind nemzetgazdasági szinten a jelenleginél sokkal jobb döntéseket eredményez..	200	300
25.	ÖSSZESEN	1000	2060

*Részletesebben ld.:

Az államháztartás ökoszociális reformja: javaslatok a 2006. évre:

http://www.levego.hu/konyvtar/olvaso/kofts-2006_c.pdf

Javaslatok az adótörvények és állami támogatások módosítására:

http://www.levego.hu/kiadvany/allamhaz/ahtjav_0711.pdf

** A bevezetés előtt minden esetben jelentős, szakmailag és kommunikációs szempontból jól megalapozott tájékoztatói kampányt kell folytatni.

*** A konkrét összeg politikai döntés függvénye. A 2006. évi bevétel-növekedés, illetve kiadáscsökkentés a bevezetés időpontjától függ.

Budapest, 2006. augusztus 28.